

UZMAN ÖĞRETMENLİK VE BAŞÖĞRETMENLİK MESLEKİ GELİŞİM PROGRAMI

KARMA ARAŞTIRMALAR-I (Konu Özeti-4.Bölüm: 9)

Karma Araştırmalar

👉 Araştırmacıların, nicel ve nitel yöntemlerin, yaklaşımların veya kavramların karışımlarını veya kombinasyonlarını tek bir araştırmada veya bir dizi araştırmada kullanması karma araştırmayı işaret eder.

👉 Çalışmanın amacına ve varılmak istenen noktaya bağlı olarak seçilecek olan yöntem belirlenmektedir. Ancak araştırma deseni uygunsa her iki yöntem birden kullanılabilir.

👉 Ekiz'in görüşü "Önemli olan, konunun yaklaşımı belirlemesidir; yaklaşımın konuyu belirlemesi değil. Unutulmaması gereken en önemli konu; hiçbir yaklaşımın tek başına güçlü bir şekilde her türlü konuyu inceleyebileceğinin olanak dışı olduğudur."

Karma yöntem araştırmalarının kullanım yerleri ve amaçları:

👉 Ölçek, anket formu ve diğer veri toplama araçlarının geliştirilmesi ve iyileştirilmesinde, geliştirme, uygulama ve değerlendirme çalışmalarında,

👉 Verilerin onaylanması ve çapraz doğrulamasında,

👉 Aynı konuların farklı yönleriyle incelemesinde,

👉 Farklı açılardan karmaşık olguların keşfedilmesinde,

👉 Tek bir yöntemle elde edilen bulgularının araştırılması veya test edilmesinde,

Johnson ve Onwuegbuzie'e göre karma yöntem araştırmalarının iki temel amacı:

👉 Çeşitleme ve tamamlayıcılık: Nicel ve nitel yöntemler uygulayarak elde edilen sonuçları doğrulanmak veya geliştirmektir.

👉 Başlatma, geliştirme ve genişletme: Nicel ve nitel yöntemler uygulanarak elde edilen sonuçlardan yararlanarak yeni araştırma soruları türetmektir.

Johnson ve Onwuegbuzie karma yöntem araştırmalarının güçlü yönleri:

👉 Sayılarla anlam katmak için kelimeler, resimler ve anlatılar kullanılabilir.

👉 Kelimelere, resimlere ve anlatılara hassasiyet katmak için sayılar kullanılabilir.

👉 Nicel ve nitel araştırma paradigmalarının güçlü yönlerinin birlikte kullanılması sağlanabilir.

👉 Araştırmacı temelli bir kuram oluşturulabilir ve oluşturulan bu kuram test edilebilir.

👉 Araştırmacı tek bir yöntem ve yaklaşımla sınırlı olmadığından dolayı daha fazla ve daha geniş kapsamlı araştırma sorularına cevap bulabilir.

UZMAN ÖĞRETMENLİK VE BAŞÖĞRETMENLİK MESLEKİ GELİŞİM PROGRAMI

KARMA ARAŞTIRMALAR-2 (Konu Özeti-4.Bölüm: 9)

- 👉 Araştırmacı çalışmasında kullandığı bir yöntemdeki zayıflıkların üstesinden gelmek için diğer yöntemin güçlü yönlerinden faydalanabilir.
- 👉 Elde edilen bulguların doğrulanması için daha güçlü kanıtlar sağlayabilir.
- 👉 Tek bir yöntem kullanıldığında eksik kalabilecek unsurlar (içgörü, anlayış) diğer yöntemle tamamlanabilir.
- 👉 Elde edilen sonuçların genellenebilirliğini artırmak için kullanılabilir.
- 👉 Kuram ve uygulamanın birlikte ele alındığı karma yöntem araştırmalarında araştırma problemine ilişkin daha bütüncül ve eksiksiz bilgi sağlanabilir.

Karma yöntem araştırmalarında karşılaşılabilecek başlıca sınırlılıklar:

Araştırmacıların hem nitel hem de nicel araştırma yöntemleriyle başarı çıkmaları zor olabilir.

Özellikle iki yöntem aynı anda işe koşulduğunda veya araştırmacılar takım hâlinde çalıştıklarında karma yöntemin uygulanması zorlaşabilir.

(Demek ki bilim insanı da olsa takım çalışması diye herkes araştırmaya burnunu sokunca araştırma yürümüyormuş. Bi durun da. Biriniz nicel, biriniz de nitel araştırma yapıp gelin hadi.

Sonra bulgularınızı bulgur pilavı yerken konuşuruz. byhy 😊)

Karma araştırmaların zaman içerisindeki yolculuğu:

- 👉 Birden fazla nicel yöntemin birlikte kullanılması
- 👉 Birleştirilmiş anket ve görüşmelere yer verilmesi
- 👉 Nitel ve nicel verilerin çeşitlendirilmesi
- 👉 Sadece tek araştırma, duruma göre araştırma ve yarıcı araştırma paradigmalarını benimseyen araştırmacıların görüşlerinin birleştirilmesi
- 👉 İki geleneksel paradigmanın (nitel ve nicel) varsayımlarının tartışılması ve uzlaştırılması
- 👉 Karma yöntem araştırmalarının çeşitlerine ilişkin bir sınıflandırma sisteminin belirlenmesi
- 👉 Çoklu yöntemlerin bir araştırma sürecinde kullanılması
- 👉 Pek çok açıdan karma yöntem araştırmalarının sağladığı olanakların belirlenmesi
- 👉 Araştırma sürecinde karma, nitel ve nicel yöntemlerin karşılaştırılması
- 👉 Karma yöntemin nitel ve nicel yöntemlerin doğal tamamlayıcısı olarak konumlandırılması

Karma araştırmalarda çeşitleme(zenginleştirme) türleri:

- 👉 Veri
- 👉 Araştırmacı
- 👉 Kuram
- 👉 Yöntem

UZMAN ÖĞRETMENLİK VE BAŞÖĞRETMENLİK MESLEKİ GELİŞİM PROGRAMI

KARMA ARAŞTIRMALAR-3 (Konu Özeti-4.Bölüm: 9)

Karma Desen Türleri;

- 👉 Zenginleştirilmiş desen (triangulation design),
- 👉 Açıklayıcı desenler (explanatory design),
- 👉 Keşfe yönelik/keşfedici desen (exploratory design),
- 👉 Gömülü desen (embedded design).

Bak buradan soru gelir bak! 4 tür var. 5'inci de üfürdüler mi tamamdır. byhy

👉 Hanson, Creswell, Clark, Creswell (2005) ise ardışık açıklayıcı, ardışık keşfedici ve ardışık dönüşümsel olarak sıralamaktadır.

👉 Ardışık açıklayıcı yaklaşımda öncelikle nicel veri toplanır ve analiz edilir. Sonrasında da nitel veri sürece dâhil edilir ve bütünleştirme yapılır.

👉 Ardışık keşfedici yaklaşımda da öncelikle nitel veri toplanır ve sonrasında nicel aşama yürütülür.

👉 Dönüşümsel yaklaşımda kuramsal bakış açısı ve bulgulara yönelik öngörü açıkça ifade edilir.

Karma Yöntem Araştırmasının Aşamaları Nelerdir?

Planlama	Uygulama	Değerlendirme
Problemin belirlenmesi	Verilerin toplanması	Sonuçların raporlaştırılması
Karma desen uygun mu?	Verilerin yorumlanması	
Uygun karma yöntem ve modelin seçilmesi	Verilerin analiz edilmesi	

UZMAN ÖĞRETMENLİK VE BAŞÖĞRETMENLİK MESLEKİ GELİŞİM PROGRAMI

KARMA ARAŞTIRMALAR-4 (Konu Özeti-4.Bölüm: 9)

Bilimsel Araştırma Etiği:

👉 Etik ifadesi 1830'lu yıllarda Charles Babbage tarafından yayınlanan "Bilimsel Araştırmalarda Sahtekârlık" isimli çalışmasında ele alınmıştır.

👉 Babbage bilgisayarın çalışma mantığını ortaya koyan bir bilim insanıdır. "Fark Motoru" isimli hesap makinesi bilgisayarın atası kabul edilebilir.

👉 Creswell, araştırmacıların özellikle veri toplama sürecinde etik kaygıları üst düzeyde tuttuklarını, oysa araştırma sürecinin ilk adımında henüz tasarımı aşamasındayken başlayıp tamamlanması ve yayımlanmasına kadar geçen tüm süreçlerde etiği akıldan ve vicdandan çıkartmamak gerektiğini dile getirmiştir.

👉 Etik; iyi davranış sergileme, toplumsal olarak iyi ve kötünün ayrımını yapma, mesleki olarak benzer iyi davranışı benimseme ve kötü davranıştan sakınma olarak açıklanabilir. (Aklıma bir şey geldi de, neyse. Anlayanlar güldü bile. byhy 😊)

👉 Bilimsel araştırma etiği;

- 👉 Genel bilimsel araştırma etiği,
- 👉 Araştırmacı/katılımcı etiği,
- 👉 Yayın etiği.

Genel bilimsel araştırma etiği:

👉 Araştırmacının alanyazın taramasının detaylı yapılarak sağlam temellere oturtulması; sonrasında doğru araştırma yönteminin benimsenmesi ve tüm sürecin araştırma ekibi ile paylaşılmasıdır.

👉 Verilerin saklanması hassas bir konudur, dijital olarak saklanacak verinin gizliliği ayrıca önemlidir. Veri analizinde geçerlik ve güvenilirlik analizleri vazgeçilmezdir.

👉 Temel etik ilkeleri:

- 👉 Kişiyeye saygı (özerklik), 👉 Yararlılık, 👉 Adalet,
- 👉 Zarar vermeme (kötü davranmama), 👉 Bütünlük ve dürüstlük.

Araştırma-katılımcı etiği:

👉 Bireye saygı ön planda tutulup katılımcının araştırmaya katılımının seçim hakkının kendisinde olduğunu bilmesi sağlanmalıdır.

👉 Aydınlatılmış onam metninde araştırmacının amacı, yapısı ve süresi, beklenen faydaları, verebileceği sıkıntılar/ riskler/zararlar, araştırma esnasında ve sonrasında kişiyeye etkisi, kişinin araştırmacının istediği aşamasında onamından vazgeçebileceği ve bunun ona bir zararının olmayacağı gibi başlıkların yer alması uygun olacaktır.

UZMAN ÖĞRETMENLİK VE BAŞÖĞRETMENLİK MESLEKİ GELİŞİM PROGRAMI

KARMA ARAŞTIRMALAR-5 (Konu Özeti-4.Bölüm: 9)

👉 Araştırmacı riskleri, henüz araştırmaya başlamadan önce tartmalı ve insanlar için zararlarına göre gerekirse araştırmadan vazgeçmelidir.

👉 Katılımcıları seçerken kendi bakış açısına göre özel seçimler yapmamalıdır. Bu bireysel adaleti zedeler.

👉 Katılımcıların araştırma sürecinde ve sonrasında karşısına çıkan sıkıntıların veya yararların taraflarca eşit paylaşması sosyal adaleti sağlar.

Yayın etiği:

👉 Üniversitelerarası Kurulun (ÜAK, 2022) ve ayrıca Hamutoğlu, Yıldız ve Akgün'ün belirttiği gibi TÜBİTAK'ın etik ihlallerine ilişkin listeleri vardır.

👉 Bir araştırmanın olmayan verileri üretmek (uydurma),

👉 Sonuçları, materyalleri değiştirmek (çarpıtma),

👉 Başkasının ürünlerini atıf yapmadan kullanmak (aşırma),

👉 Aynı çalışmaya başka başka yerlerde yayımlamak (dublikasyon),

👉 Bütününü parça parça yayın hâline getirmek (dilimleme),

👉 Araştırma desteğini belirtmemek,

👉 Yazarlarının isim sırasını değiştirmek,

👉 Yazar olmayan birini göstermek,

👉 Yayınlanmamış başka birine ait çalışmayı kendine mal etmek.

👉 Araştırma etiğini garanti altına almak için başta vicdani sorumluluğu yerine getirmek ardından, etik komisyonlardan, araştırma yapılan kurumlardan, bireylerin kendilerinden, reşit olmayanların velilerinden izin almak gerekir.

Arkadaşalar,

Sınavdan sonra LGS, ÖSYM sınavlarına giren öğrencilere sorulduğu gibi bize de "Sınav nasıl geçti?" sorusu sorulacak.

Şöyle videodaki gibi havalı havalı cevap vermek için yılmak yok.

Birlikte başaracağız.

byhy

Videoyu izlemek için görsele tıklayabilirsiniz.

Kıymetli meslektaşlarımız,

Eğitim öğretim yılı içinde olduğu gibi Uzman Öğretmenlik ve Başöğretmenlik Mesleki Gelişim Çalışmalarında da yanınızdayız.

Bu süreçte yapacağımız paylaşımlardan daha hızlı haberdar olmak için aşağıdaki kanallardan bizleri takip edebilirsiniz.

Sınava katılacak olan tüm meslektaşlarımıza başarılar dileriz.

 Meb Ders .Com Ailesi

Ulaşmak istediğiniz kutucuğa tıklayınız.

Telegram Kanalı

Telegram Kanalı

Facebook Grubu

Facebook Grubu

EMEK HIRSIZLARINA UYARI

Birkaç dakika içinde indirerek kullanmış olduğunuz çalışmalar için saatlerimizi veriyoruz. Yeri geliyor ailemize, arkadaşlarımıza ayıracağımız vakti bu çalışmalara ayırıyoruz.

Çalışmalarımızı paydaşlarımızın kişisel olarak kullanmaları için hazırlıyoruz. Farklı sitelerde paylaşılmasına müsaademiz olsa zaten biz paylaşırız değil mi? Maalesef saatler verip hazırladığımız çalışmalar üzerinde isim değişikliği yapılarak kısa süre içinde belirli sitelerde paylaşılıyor. Bu şekilde yapan kişiler paylaştığı çalışmayı hazırlamış olmuyor, **ÇALMIŞ** oluyor. Bu gözler; yaptığı hırsızlığı bilmeden altına teşekkür yazanlara "Rica ederim." yazanları da gördü, bırakın bir özrü, cevap vermeye tenezzül bile etmeyenleri de gördü. Üzülerek belirteyim ki bu kişiler bizim **MESLEKTAŞLARIMIZ**.

Korkarım ki bir gün azmimizi yitirirsek en büyük nedeni bu **EMEK HIRSIZLARI** olacak.

Bugüne kadar emek hırsızlarını defalarca uyardım. Ancak her gün bunlara bir yenisini ekleniyor. Artık paylaştıkları site üzerinden veya sosyal medyadan kendilerini uyardırmayacağım. Bu sayfayı her paylaşımına ekleyeceğim. **Aşağıdaki listede yer almak isteyen buyursun, çalsın...**

NOT: Bu sayfayı okuduğu halde anlamayana ücretsiz okuma anlama kursu verilir!

 HASAN YILDIRIM

EMEK HIRSIZLARI

Site	Kullanıcı Adı	Etkinlik	Açıklama